

Årsberetning 2012

FORENINGEN AF RÅDGIVENDE INGENIØRER

FRI

Indholdsfortegnelse

Formandens beretning: FRI's strategi virker	2
Pejlemærker for FRI i 2013	5
Branchen trodser krisen	6
Politisk indflydelse og samarbejde	8
Smidige udbud og færre omkostninger	10
FRI's synlighed i pressen fremmer anerkendelse og indflydelse ..	12
Renovering, globalisering og produktivitet	14
FRI synliggør udfordringerne med Danmarks infrastruktur	16
Bedre infrastruktur kræver ny finansiering	17
Klima, klage og konkurrenceudsættelse	18
SKI er kommet for at blive	19
Som medlem af FRI... ..	20
FRI-Young Professionals	22
DI styrker FRI's holdninger	23
Internationale aktiviteter	24
Bestyrelse og sekretariat	25

FRI's strategi virker

I 2012 begyndte FRI arbejdet med implementeringen af Strategi 2015. Målet med den nye strategi er, at FRI skal arbejde for at øge branchens anerkendelse, indflydelse og udvikling. En meget ambitiøs strategi, som medlemmerne støtter stærkt op om. Og året bød på rig mulighed for at teste, om strategien for alvor kunne stå sin prøve i praksis.

Indflydelse og ilddåb

Strategi 2015 fik sin ilddåb i foråret 2012. Med ønsket om at sikre branchen indflydelse på vores ramme- og aftalevilkår havde FRI-direktør Henrik Garver og jeg en række personlige møder med ministrene på de områder, der er særligt væsentlige politisk og forretningsmæssigt for FRI's medlemmer.

Den fælles dagsorden for alle møderne var, at FRI og de rådgivende ingeniørvirksomheder som branche skaber resultater, beskæftigelse, vækst og innovation – vi har en vigtig rolle i samfundet, ikke mindst i lyset af de store politiske dagsordner på blandt andet energi- og klimaområdet.

Vi holdt møder med handels- og investeringsminister Pia Olsen Dyhr, minister for by, bolig og landdistrikter Carsten Hansen og klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard, vi havde besøg af miljøminister Ida Auken, og minister for forskning, innovation og videregående uddannelser Morten Østergaard deltog ved FRI's årsmøde. Ministrene viste stor forståelse for de rådgivende

ingeniørers nøglerolle i udviklingen af et rigt og bæredygtigt samfund.

Ministermøderne gav vigtige input om, hvordan regeringen prioriterer, og hvordan vi kan få indflydelse på de eksisterende rammevilkår med henblik på at gennemføre foreningens mærkesager. Og der var en klar opfordring til, at vi deltager i debatten om de store dagsordner.

Anerkendelse og alliancer

En af de største tests af FRI's strategi på indflydelse kom i forbindelse med regeringens lancering af en skattereform, hvor man som en del af finansieringen ville fjerne § 33A i ligningsloven. § 33A fritager udstationerede medarbejdere for at svare skat i Danmark. Det ville have haft markant negative konsekvenser for de mange rådgivende ingeniørvirksomheder, der har ansatte udstationeret. Konkurrenceanvnen i forhold til virksomheder fra eksempelvis Sverige, UK eller Tyskland, hvor man har tilsvarende ordninger, ville med et slag blive væsentligt forringet. FRI gjorde § 33A til en

Peter Hostrup Rasmussen, formand

mærkesag i DI - samtidig med at vi for tsatte vores egen indsats i pressen og i dialog med politikerne. Desuden var vi i tæt dialog med medlemmerne og andre brancheorganisationer, såsom IDA, DANSKE ARK, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv samt nødhjælpsorganisationerne for at mobilisere den størst mulige styrke. Sagen var så vigtig, at ingen alliance skulle være ubrugt. FRI brugte sin indflydelse, og herigennem lykkedes det at fastholde § 33A i ligningsloven og dermed at fastholde rådgivernes globale konkurrencesituation, med afsæt i Danmark.

Udvikling via offentlig adgang

Det er lykkedes FRI at skabe et gennembrud omkring fri tilgængelighed af de data, der findes om miljø, fx matrikelkort, topografiske kort, højdemodeller, data om kloakker osv. Gennembruddet er sket efter FRI's dialog med miljøminister Ida Auken og med Miljøudvalget i Folketinget.

DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi (tidl. DMU) har ved dialogmøde med FRI tilken-

degivet adgang til alle vandmiljødata snarest muligt.

Den fri adgang til miljødata vil åbne for nye forretningsområder for rådgiverne. Som virksomheder giver det jer mulighed for at udvikle forvaltningsorienterede programmer, datamodeller og beregningsværktøjer. Vi har dokumenteret betydningen for dansk erhvervsliv, hvis data bliver gjort frit tilgængeligt.

Klagesag mod DMU

En anden markant miljødagsorden i 2012 var afgørelsen ved Klagenævnet for Udbud, i den sag FRI havde anlagt mod Miljøministeriet omkring ministeriets brug af DMU til forskningsbaseret myndighedsrådgivning. I praksis var der tale om direkte tildeling af rådgivningsopgaver uden udbud. Imidlertid tabte FRI sagen, da rådgivning udgjorde en mindre del end de forskningsbaserede opgaver, der kunne tildeles direkte. Efterfølgende har vi dog set en vækst i antallet af udbud fra Miljøministeriet, og klagesagen har skabt grundlag for en god fremadrettet dialog.

forsættes næste side

FRI's strategi virker

Nationens tilstand i bedring

FRI's State of the Nation-rapport udkom for anden gang i november 2012. Af rapporten fremgik det, at vi som branche har sat tydelige fingeraftryk på tilstanden af Danmarks infrastruktur. Især er tilstanden af danske havne, lufthavne, jernbaner, vandforsyninger samt håndteringen af affald blevet forbedret de seneste fire år. Men der er stadig en del at tage fat på, for rapporten viste også, at kloakker, offentlige bygninger og kommunale veje stadig halter alvorligt bagefter. Da rapporten udkom i november i år, fik den som ventet meget omtale i medierne. Henrik Garver og jeg brugte rapporten som anledning til på ny at søge indflydelse gennem minister møder, med afsæt i debatten om Danmarks infrastruktur.

Bedre SKI-aftaler

Udover de store mediedagsordner har FRI også arbejdet med substansen af branchens rammebetingelser i 2012. Det gælder ikke mindst dialogen med SKI om de rammeaftaler, der kom i udbud i 2012 – og hvor tildelingerne trods alt har sikret, at flere virksomheder end tidligere har fået en SKI-aftale, og at vilkårene er mere rimelige for de virksomheder, der er med på SKI-aftalerne. I 2013 kommer endnu et antal SKI-rammeaftaler i udbud. Også her vil vi anlægge en pragmatisk og konstruktiv linje for igen at opnå resultater til gavn for branchen og med fokus på, at de mindre og mellemstore virksomheder i en højere grad kommer med i SKI.

ABR - uenighed og udvikling

I byggebranchen er der taget hul på at drøfte mulighederne for en revision af byggeriets aftalesystem. I FRI er vi godt tilfredse med det nuværende aftalesystem. Vi tror ikke, det er på grund af aftalesystemet, herunder ABR, at der opstår fejl i bygge- og anlægsprojekterne. Det skyldes snarere samarbejdsformen mellem parterne i en

byggesag – eller mangel på samarbejde. Selvom ABR ikke giver anledning til fejl, er tiden alligevel moden til at tage hul på en modernisering, særligt hvis det sker i sammenhæng med en revision af byggeriets samlede aftalesystem (ABR 89, AB 92 og ABT 93).

Ved at være aktivt med i arbejdet får vi indflydelse. Ved at have internationalt udsyn og være pragmatiske i arbejdet får vi anerkendelse. Ved at få et moderne aftalesystem for byggeriet understøtter vi branchens udvikling.

Strategien virker

Når jeg kigger tilbage på 2012, tør jeg godt konkludere, at Strategi 2015 har bestået. Strategien har været det fyrtårn, som FRI har kunnet styre efter selv i kraftigt stor mvej. Udfordringen ligger nu i at fastholde kursen i de kommende år. Her har bestyrelsen fastlagt tre mærkesager for 2013, som på sigt vil give branchen øget anerkendelse, indflydelse og udvikling.

Peter Hostrup Rasmussen
Formand

PEJLEMÆRKER FOR FRI I 2013

For FRI er det et mål at ruste branchen, så vi både kan gribe og præge udviklingen, så de rådgivende ingeniører har de bedst mulige betingelser for at være med til at skabe et bedre samfund. Herunder pejlemærker for arbejdet i 2013.

I 2013 vil FRI sætte særligt fokus på tre områder, hvor vi kan se et behov for forbedring:

- Konkurrence fra offentligt ejede selskaber
- Intelligente indkøb
- Bedre samarbejdsformer inden for såvel byggeri som anlæg.

Indsatsen skal understøtte de mål, der ligger i FRI's strategi – og dermed styrke branchens anerkendelse, indflydelse og udvikling.

Strategi 2015

Anerkendelse for de løsninger branchen leverer og historisk set har leveret i forhold til samfundets udvikling.

Indflydelse på de rammebetingelser branchen arbejder under; byggeri, energi, infrastruktur og miljø, men også aftalevilkår, adgang til kvalificeret arbejdskraft, mulighederne for at globalisere virksomhederne og mulighederne for at levere innovative løsninger.

Udvikling af branchen og branchens virksomheder – og herigennem bidrage til udvikling af vores samfund.

Konkurrence fra offentligt ejede selskaber

Den konkurrence, som branchen oplever fra offentligt ejede selskaber, er en udfordring for mange FRI-virksomheder, hvis den ikke sker på lige vilkår. Det gælder både den direkte konkurrence i markedet – og den indirekte konkurrence, der er omkring medarbejderressourcer. Målet med FRI's indsats er at ændre de politiske rammevilkår for offentlige selskaber, så konkurrencen mellem offentlige og private virksomheder sker på lige vilkår.

Intelligente indkøb

Hvad vil det sige at indkøbe intelligent? Det vil FRI sætte fokus på. Vi vil desuden analysere konsekvenserne for branchen og for samfundet, når

indkøb af rådgivende ingeniørydelser og hele leverancer ikke bliver foretaget intelligent. Resultaterne skal anvendes som indspark i den offentlige debat samt formidles til de relevante offentlige og private indkøbere af rådgivning. Målet er dels at sikre lavere omkostninger til tilbudsgivning for branchen, dels at intelligente indkøbere i højere grad efterspørger de løsninger, der skaber mest værdi og dermed accelererer branchens udvikling, herunder innovation.

Bedre samarbejdsformer

FRI sætter fokus på samarbejdsformer, der fremmer gode projekter inden for byggeri, forsyning og anlæg. Vi vil skabe klarhed om de rådgivende ingeniørers rolle, så vi som branche bidrager til gode samarbejder.

Øvrige mærkesager i 2013

Der er selvfølgelig også andre politiske mærkesager, som FRI til stadighed er dybt engagerede i:

- SKI-aftalerne kan på godt og ondt risikere at forandre det offentlige marked for rådgivende ingeniørydelser, fordi stat, kommuner og regioner tegner sig for 40 procent af branchens omsætning.
- EU's udbudsdirektiver er fortsat under revision i 2013. FRI har påvirket arbejdet i 2012, selvstændigt og gennem DI og EFCA, med den ambition, at udbud af rådgiverydelser i fremtiden vil blive afgjort på baggrund af kvalifikationer og løsningens kvalitet frem for pris.
- En revision af ABR 89 og de øvrige AB-aftaler bliver skudt i gang i løbet af 2013. FRI's mål er at sikre, at en revideret ABR-aftale fortsat er et gensidigt afbalanceret dokument til gavn for såvel bygherrer som rådgivere.
- Den digitale dagsorden skal være med til at skabe udvikling i branchen. FRI følger arbejdet i cuneco tæt. Arbejdet er af så væsentlig betydning for branchen, at det ikke må fejle.
- Endelig står en revision af FRI's Ydelsesbeskrivelse for Bygherrerådgivning og Ydelsesbeskrivelse for Anlæg og Planlægning på programmet.

BRANCHEN TRODSE KRISEN

Branchen har i 2011 på imponerende vis rejst sig efter de skuffende tal i 2010.

Den samlede omsætning er steget, og overskudsgraden vokser igen. Hvad 2012 angår – tyder konjunkturmålingerne på en beskeden vækst i branchen.

Overskudsgraden vokser til 4,6 procent

En af branchens helt store udfordringer de sidste år har været den støt faldende overskudsgrad, der var helt nede på 4,0 procent i 2010 efter tre års konstant nedgang. Denne udvikling lader dog til at være vendt i 2011, og branchen kunne således præsentere en overskudsgrad på 4,6 procent. I 2012 forventes denne at være marginalt bedre. Dertil kommer, at branchens samlede omsætning i Danmark steg med 1,3 procent fra 11,1 mia. kr. i 2010 til 11,2 mia. kr. i 2011 og forventes at lande på 11,7 mia. for 2012. Meget af dette kan tilskrives effektiviseringer i FRI's virksomheder som følge af krisen.

Antallet af medarbejdere stiger igen

FRI's medarbejderstatistik, der blev opgjort pr. 1. januar 2013, viser en pæn stigning i antallet af medarbejdere i FRI's medlemsvirksomheder. I 2012 fremgik det, at der var ansat 11.644 blandt FRI's medlemmer i Danmark. 1. januar 2013 var tallet steget til 11.922. Antallet af ansatte i FRI virksomhedernes udenlandske datterselskaber udgør nu 10.590.

Markeds- og kundesegmenter

Brancheundersøgelsen for 2011 viser, at de væsentligste markedssegmenter for FRI's medlemmer fortsat er anlæg og byggeri, der udgør henholdsvis 31 og 27 procent af branchens omsætning. Det væsentligste kundesegment er erhvervsvirksomheder og private kunder, der udgør 48 procent af omsætningen. Staten samt regioner, kommuner og kommunale selskaber tegner sig tilsammen for 41 procent af branchens omsætning.

Eksport og omsætning i udlandet udgør nu 51 procent

Eksportomsætningen i branchen udgjorde ca. 1,9 mia. kr. ud af en samlet omsætning på 11,2 mia. kr. i 2011. Det svarer til 17 procent af den samlede omsætning, hvilket er et lille fald i forhold til 18 procent i 2010. FRI's brancheundersøgelse fra 2011 viser, at Norden samt EU- og EØS-landene med en samlet andel på 49 procent fortsat er de vigtigste eksportmarkeder. Mellemøstens andel er faldet fra 25 til 20 procent, men er stadig det næststørste marked for rådgiverbranchen. Mens eksporten har oplevet et lille fald, så har omsætningen i de udenlandske datterselskaber oplevet en imponerende vækst fra 6,6 mia. kr. i 2010 til 7,6 mia. kr. i 2011. Det svarer til en stigning på 15 procent. Eksportomsætningen og omsætningen i udenlandske datterselskaber nåede således 9,5 mia. kr. i 2011, hvilket er 51 procent af den samlede omsætning for Danmark og udlandet, der lå på 18,8 mia. kr. i 2011.

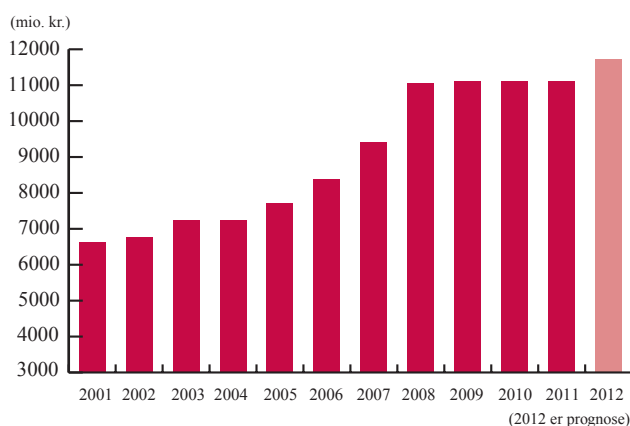
Et blandet 2012 for branchen

Årsregnskaberne for 2012 er endnu ikke kendt, men 2012 tyder på at have været et år, der fortsat er præget af krisen i økonomien generelt, med store forskelle mellem resultaterne for de enkelte medlemsvirksomheder. Årets første konjunkturmåling foretaget i april viste, at FRI's medlemsvirksomheder generelt havde positive forventninger til året, mens opgørelsen i oktober pegede mere i retning af stagnation i branchen. Samlet set forventes en beskeden vækst for branchen i 2012, og en marginal forbedring af overskudsgraden i forhold til 2011.

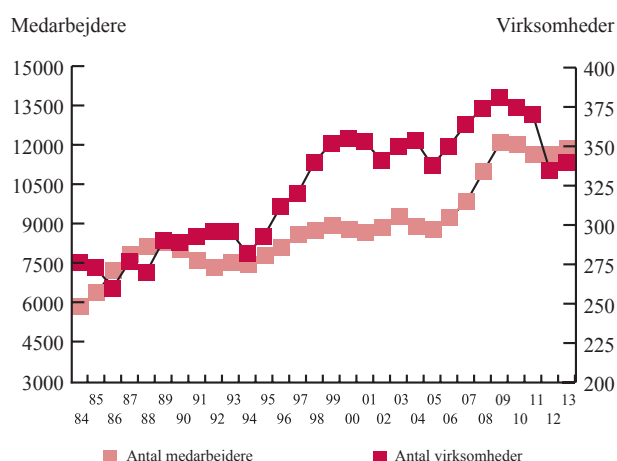
Lav vækst i sigte for 2013

I regeringens Økonomiske Redegørelse (december 2012) bliver det vurderet, at Danmark har oplevet et fald i BNP på 0,4 procent i 2012. Samlet set vurderes BNP i Danmark at vokse med 1,2 procent i 2013 og 1,6 procent i 2014, hvilket stadig betegnes som værende meget lav vækst. Opbremsningen skal ses i lyset af den usikkerhed og periodevise genoplussen af uro på de finansielle markeder, der har sit udspring i den sydeuropæiske statsgælds-krise. FRI's konjunkturmåling fra oktober 2012 stemmer meget godt overens med det billede af samfundsøkonomien, som regeringen tegner. Den viser, at 92 procent af virksomhederne øst for Storebælt forventer en stagnation i ordreudviklingen, når man ser et halvt år frem i tiden, mens det samme gør sig gældende for 51 procent af virksomhederne vest for Storebælt. Dertil kommer, at regeringen i finansloven for 2013 har lagt op til markante nedskæringer i bevillingerne til infrastruktur, hvilket især vil ramme vejsektoren. Så på trods af branchens trods alt gode håndtering af krisen gennem 2011 og 2012, så står den fortsat over for store udfordringer de kommende år.

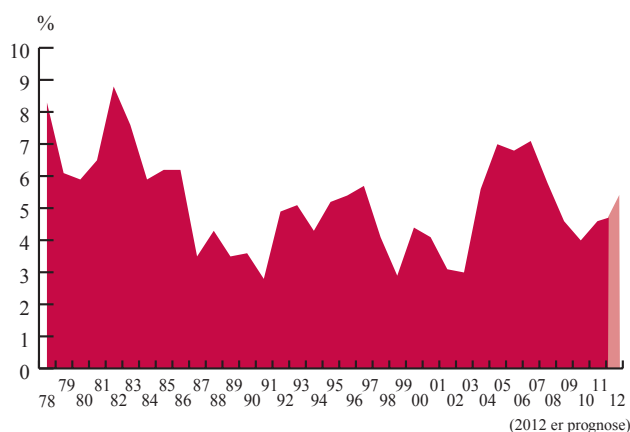
Omsætning

Medlemmer og medarbejdere

Overskudsgrad

POLITISK INDFLYDELSE OG SAMARBEJDE

FRI arbejder for at finde løsninger, der hjælper den rådgivende ingeniørbranches rammevilkår. Det gør vi bl.a. over for politikere på både kommunalt, nationalt og europæisk plan. Desuden deltager vi i en række råd, nævn og udvalg. Begge dele foregår ofte i alliancer med andre aktører for at stå stærkere.

Pilen peger mod en revision af ABR 89

Der er et stort ønske fra bygherrernes side om at få revideret AB-regelsættet: ABR 89, AB 92 og ABT 93. FRI er ikke umiddelbart enig i behovet, men har valgt at gå ind i en konstruktiv dialog om en revision ud fra devisen "If you can't beat them – join them", og FRI vil ikke risikere, at der bliver udarbejdet et ensidigt aftaledokument fra bygherrernes side. Entreprenørerne og arkitekterne har indtaget samme standpunkt, så i 2012 er de indledende øvelser gået i gang.

Der har i foråret 2012 været afholdt en høring i forbindelse med den kommende revision af AB-reglerne, og i løbet af efteråret har FRI sammen med de øvrige organisationer afholdt to workshops om AB.

De indledende manøvrer er afsluttet med, at organisationerne har sendt et brev til klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard, hvor parterne opfordrer til et møde med henblik på en drøftelse af ministeriets rolle ved en kommende revision – for det er af stor betydning, at ministeriet er tovholder i processen.

FRI skal sikre energiselskabernes energisparemål

FRI vil gerne bidrage omkostningseffektivt til de samfundsmæssigt bedste energibesparelser i Danmark. Regeringen har næsten fordoblet målet for energiselskabernes energispareindsats i de kommende år. FRI har ved dialog med styrelsen og andre aktører sikret fokus på brug af FRI's

medlemmer. Vi kan se, at FRI's medlemmer i højere grad deltager i energispareindsatsen.

Konferencer om klimatilpasninger i og om København

Nye samarbejdsformer vinder frem, og FRI's virksomheder vil være en del af løsningen. FRI, DI og Københavns Kommune gennemførte i 2012 – og gør det igen i 2013 – en stribe workshops og konferencer omkring nye samarbejdsformer og tilhørende udbudsmuligheder. Dette sker med grundlag i behovet for innovative og smarte løsninger for klimatilpasning i byområder.

FRI miljødata

Et punkt, hvor FRI har gjort sin indflydelse gældende i 2012, er frigivelsen af miljødata. I pressen, til møder med interessenter, Miljøudvalget i Folketinget og ikke mindst ved Energi, Miljø og Klimaudvalgets møde med miljøminister Ida Auken har FRI gjort opmærksom på de store samfundsøkonomiske gevinster ved at frigive miljødata, og det har været af afgørende betydning for, at forslaget blev vedtaget i Folketinget.

Samarbejder på tværs i byggeriet

FRI har rigtig mange og gode relationer med andre organisationer i byggeriet. Som naturlige og daglige samarbejdspartner er byggeriets øvrige organisationer, som Danske Arkitekt-

virksomheder, Dansk Byggeri, TEKNIQ, Bygherreforeningen og BAT-kartellet, som vi blandt andet arbejder sammen med i VærdiByg og Byggeriets Udviklings Netværk (BUNK) og har fælles repræsentant med i cunecos partnerskab. Vi repræsenterer naturligvis meget forskellige holdninger, men ofte kan vi finde sammen i holdninger, der tilgodeser alle.

InnoByg - virksomheder og forskere

I InnoByg, der skal fremme byggeriets innovation inden for energibyggeri og bæredygtighed, samarbejder vi med bl.a. SBI, DTU, DI Byg, Teknologisk Institut og en række andre organisationer. Her forsøger vi at indsnævre den distance, der ofte opstår mellem virksomhederne og videninstitutionernes fokus.

Bygherrerne som samarbejdspartnere

FRI har ved flere lejligheder mødtes med Bygherreforeningen, som i dag organiserer en meget bred del af de danske bygherrer. Sammen med Bygherreforeningen har vi arbejdet på at få udarbejdet en totalrådgiveraftale, som begge parter kan anbefale at anvende. Bygherreforeningen indgår også i et tæt samarbejde om udarbejdelsen af den nye ydelsesbeskrivelse om bygherrerådgivning samt har været høringspart på seneste ydelsesbeskrivelse om byggeri og anlæg.

Dialog på miljø og infrastruktur

Inden for miljøområdet har FRI en god og konstruktiv dialog med DANVA om spildevandsselskabernes aftaleforhold. Her er der opnået en forståelse for det hensigtsmæssige i at forenkle aftalerne, så transaktionsomkostningerne bliver nedsat – hvilket er til fælles bedste.

Naturstyrelsen og Vejdirektoratet har ligeledes indgået i en fast møderække med FRI om aftaleforholdene inden for miljø- og vejområdet. Udover de mere etablerede møderækker har FRI hele tiden dialog med enkelte udbydere, fx i forbindelse med udbud af konkrete opgaver. Her er det vigtigt at opnå en forståelse af, at henvendelser ikke sker for at genere bygherren, men for at sikre at udbudsreglerne overholdes, at konkurrencen er fair samt at transaktionsomkostningerne holdes på et rimeligt niveau.

SMIDIGE

UDBUD OG FÆRRE OMKOSTNINGER

I FRI har vi de senere år set en tendens til, at udbydere går med både livrem og seler, når de skal vælge rådgivere til deres projekter. Det giver sig udtryk i unødigt store omkostninger, når der skal afgives tilbud, men også i rigide evalueringsprocesser. FRI har kastet sig ind i kampen, og har gjort udbud til mærkesag.

Færre omkostninger ved tilbudsgivning

FRI arbejder sammen med DI Videnrådgiverne på at få forståelse hos udbydere for, at transaktionsomkostningerne – de omkostninger, som de bydende og udbydere afholder i forbindelse med udbud – skal holdes på et rimeligt niveau. Både FRI og DI Videnrådgiverne arbejder for gennem dialog med udbydere at udbrede kendskabet til pjecerne 'Offentligt indkøb af videnrådgivning' og 'Gode Råd om Udbud', som begge beskriver de overvejelser, en udbyder skal gøre sig i forbindelse med tilrettelæggelse af udbud. Et andet fokuspunkt er, at de offentlige indkøbere skal vælge de enkle modeller. Indkøb af rådgivrydelser under tærskelværdien behøver ikke gennemføres ved EU-udbud. Der er jo ingen grund til at gøre det svært for sig selv.

Dyrt at deltage i offentlige udbud

FRI oplever ofte, at udbydere udbyder rådgivningsydelser som offentlige udbud. I stedet for at gennemføre en prækvalifikation, inviterer udbydere alle, der måtte have lyst, til at afgive tilbud på en given opgave. Det er meget dyrt; både ud fra en samfundsøkonomisk synsvinkel, og ikke

mindst for de bydende. Tilbudsgiverne aner ikke, hvor mange de er oppe imod i konkurrencen, og har derfor ikke et reelt indtryk af deres chance for at vinde. Og chancerne er ofte meget små og arbejdet stort. Det er en helt forkert tendens, som FRI bekæmper ved at gå i dialog med de pågældende udbydere, og heldigvis er der mange, der lytter.

Fokus på kvalitet – men prisen er afgørende

Mange udbydere skriver i deres udbudsmateriale, at de lægger vægt på kvaliteten – men i virkeligheden ender prisen med at være det altoverskyggende kriterium alligevel. For selv om tildelingskriteriet er 'det økonomisk mest fordelagtige tilbud', så vælger udbydere en vægtning, der gør, at kvalitetskriteriet aldrig kan ændre rangfølgen ud fra prisen.

FRI har i en længere periode arbejdet med evalueringsmodeller, og en række matematiske eksempler viser, at hvis prisen vægter 70 procent eller derover, så er det en illusion at bruge kvalitetskriterier.

Så FRI's holdning er klar: Hvis der reelt er tale

om en priskonkurrence, så skal udbyderne kalde det ved rette navn. Vores medlemmer kan sagtens håndtere priskonkurrencer, det er ikke vores livret, men det er bedre end at bruge en masse ressourcer på at beskrive kvalitet, som alligevel ikke har betydning for tildelingen.

være at ydelsens indhold skal bestemme udbudsformen, og ikke hvem der løser den. I udgangspunktet er bygherrerådgivning ikke juridisk rådgivning, mener FRI.

Simple udbud = billigere priser

FRI og DANVA har etableret et samarbejde for at beskrive simple udbudsmodeller, der kan mindske transaktionsomkostninger for alle. Emnet har også stort fokus i vores dialog med Kommunalteknisk Chefforening, Miljøministeriet og Konkurrencestyrelsen.

Advokaterne slipper for udbud

Fra 1. januar 2013 er reglerne for indkøb af bl.a. advokatydelser blevet ændret. Det betyder, at offentlige udbydere nu kan indkøbe advokatbistand uden at sende disse ydelser i udbud. FRI's virksomheder oplever en konkurrence med advokaterne på fx dele af bygherrerådgivningen, så det bekymrer os, at advokaterne undtages for udbudspligten. I FRI mener vi, at udgangspunktet for, hvordan den nye praksis skal håndteres bør

KORT NYT

Transportministeren med til høring

FRI og Danske Anlægsentreprenører afholdt den 12. marts 2012 en høring om øst-vest forbindelserne i Danmark. Der var en spændende debat om de nuværende og fremtidige trafikale udfordringer samt mulighederne i at realisere de ønskede infrastrukturprojekter gennem et OPP samarbejde. I år rangementet deltog bl.a. transportministeren samt flere regionsformænd og borgmestre.

FRI'S SYNLIGHED FREMMER ANERKENDELSE

Når FRI går i pressen, er det med ambitionen om at sætte dagsordenen, påvirke politikere og brancheaktører og på den måde flytte holdninger, så FRI i tråd med Strategi 2015 opnår anerkendelse og indflydelse. I 2012 lykkedes det ved flere lejligheder FRI at komme i pressen med vigtige budskaber fra branchen. Og der blev både lyttet til og ageret efter budskaberne.

Synlighed i pressen

Større synlighed i pressen er ofte lig med større anerkendelse og indflydelse blandt politikere og brancheaktører. Derfor er pressearbejdet en vigtig og central del i Strategi 2015 og i FRI's bestræbelser på at skabe bedre rammevilkår for branchen. Et af de emner, som FRI i 2012 fik bragt på banen og som fik pressens bevågenhed, var, da FRI-direktør Henrik Garver luftede sin utilfredshed med, at ingeniørlønningerne var for høje i DONG. Som statslig ejet virksomhed skal DONG ikke være lønførende og udkonkurrere private virksomheder på lønnen til kloge hoveder, lød kritikken fra FRI.

§ 33A bevaret

Selvom slaget om bevarelsen af udstationeringskatten i Ligningslovens § 33A først og fremmest var en holdindsats rettet mod det politiske lag, og hvor flere erhvervsorganisationer og brancheforeninger brugte alle forbindelser til Christiansborg, var det også et slag, der udspillede sig i pressen. Ved flere lejligheder udtalte Henrik Garver og FRI's medlemsvirksomheder sig om konsekvenserne af fjernelsen af den

omstridte paragraf, der betyder, at rådgivende ingeniørvirksomheder med afsæt i Danmark kan byde på opgaver i udlandet på samme vilkår som fx svenske og tyske virksomheder. Her var den halvårslige konjunkturanalyse, som FRI udarbejder, synligt bevis for, at fjernelsen af § 33A ville få alvorlige konsekvenser for branchen.

Bred omtale af State of the Nation

Tilbagemeldingerne i form af tal og tendenser fra FRI's medlemsvirksomheder er vigtige, fordi de beskriver den virkelige verden og det, der rent praktisk foregår i branchen. Det er meget værdifulde værktøjer, der på troværdig vis er med til at sætte fokus på branchens rammevilkår. Der er god afsætning af FRI's brancheanalyser, rapporter, undersøgelser og statistikker i medierne. Pressen efterspørger specielt i disse krisetider tal, der beskriver retningen for konjunkturerne, hvor især bygge- og anlægsbranchen er en god indikator for samfundsøkonomien.

Det er FRI's State of the Nation-rapport, der udkom i november, et godt eksempel på. Da den blev lanceret, fik rapporten en god, bred omtale i alle slags medier i hele Danmark. Den bliver godt tre måneder efter publicering med mellemrum stadig brugt som reference i artikler og debatindlæg, når tilstanden af Danmarks infrastruktur skal beskrives.

FRI i medierne

454 gange blev FRI omtalt i artikler i aviser, fagblade og webmedier samt enkelte gange i radio og tv. Dermed er målsætningen i FRI's strategi om 300 omtaler på et år til fulde nået. Dette skyldes ikke mindst den store omtale af kritikken af lønningerne i DONG og af State of the Nation.

I PRESSEN OG INDFLYDELSE

FRI: OPP-opbakning er sød musik i ørerne

KORT af Henrik Garver, adm. direktør i Foreningen af Rådgivere i Byggesektoren, FRIB.

Siden på det seneste har FRI været i centrum for den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter. I løbet af de sidste par måneder har FRI været i centrum for den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter. I løbet af de sidste par måneder har FRI været i centrum for den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter.

Udbredt lønfest i DONG vækker vrede

af Jakob Løng, Hovedbestyrelsen og FRI's formand

Det er ikke kun i den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter. I løbet af de sidste par måneder har FRI været i centrum for den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter.

Tv og radio

Henrik Garver bliver også kontakten af tv og radio. FRI-direktøren har i 2012 udtalt sig 19 gange på tv og 32 gange i radioen. Det var især omtalen af de høje lønninger i DONG, men også det problematiske for rådgiverbranchen i fjernelsen af § 33A samt lanceringen af State of the Nation-rapporten, der trak direktøren i tv- og radiomedierne.

KORT NYT

Ny pressechef i FRI

Lars Flindt Pedersen tiltrådte den 1. oktober stillingen som pressechef, efter at Nina Lusty fratrådte stillingen i juli. Lars Flindt Pedersen er cand.comm. i journalistik fra RUC og kom fra en stilling som presserådgiver i DSB's kommunikationsafdeling. Han skal bl.a. fortsætte Nina Lustys gode arbejde med at gøre FRI-dagsorden synlige for offentligheden.

Skatteregler. Dansk erhvervs-, og efter over, at regeringen og Enhedslisten vil genindføre de gunstige beskatningsregler for udstationerede danskere.

Jubel over afskaffelse af udstationeringsskat

Skatteudvalget har besluttet at afskaffe udstationeringsskat, som har været en vigtig del af den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter. I løbet af de sidste par måneder har FRI været i centrum for den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter.

General bedring af dansk infrastruktur

Der er sket mange forbedringer af Danmarks infrastruktur i de seneste fire år, men bl.a. den offentlige bygningsskisse er stærkt problematisk

Den offentlige bygningsskisse er stærkt problematisk, og det er en vigtig del af den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter. I løbet af de sidste par måneder har FRI været i centrum for den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter.

Der er sket mange forbedringer af Danmarks infrastruktur i de seneste fire år, men bl.a. den offentlige bygningsskisse er stærkt problematisk.

General bedring af dansk infrastruktur

Der er sket mange forbedringer af Danmarks infrastruktur i de seneste fire år, men bl.a. den offentlige bygningsskisse er stærkt problematisk. Den offentlige bygningsskisse er stærkt problematisk, og det er en vigtig del af den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter. I løbet af de sidste par måneder har FRI været i centrum for den offentlige debat omkring byggesektorens økonomi og især om offentligt finansierede projekter.

FRI ÅRSBERETNING

13 2012

RENOVERING, GLOBALISERING OG PRODUKTIVITET

Inden for byggeri har FRI i det seneste år sat særlig fokus på tre byggepolitiske emner, nemlig: energirenovering, globalisering og produktivitet.

Særligt har energirenovering fyldt meget, ligesom der også har været brugt meget tid på digitalisering og præmisserne for cunecos arbejde i FRI's byggerelaterede udvalg.

Energirenovering

I takt med at energikravene for nybyggeri i 2015 og 2020 blev strammet, kom energirenovering meget højt på det politiske nødvendighedsbarometer, så Danmark kunne komme i mål med EU's energisparemål for 2050 og regeringens egne mål for 2020.

Byggeriudvalget satte i 2012 mål op for, hvordan byggeriet kan opnå bedre energibesparelser:

- at energimærkerne aktiveres, så de fører til konkrete energiforbedringer
- at få energiselskabernes energispareindsats til at have mere fokus på bygninger
- at få bygherrer til at tænke i totaløkonomi og helhedsløsninger
- at få skabt et værktøj, som kan beregne det aktuelle forbrug i bygninger, så det ikke fejlagtigt fremstår, som om det er rådgiverne, der regner forkert.

FRI udnytter enhver mulighed for at præsentere udvalgets fokusområder for alle, der vil lytte. Udvalget oplever heldigvis også en lydhørhed over for flere af ovenstående emner. Sidst på året lavede regeringen et netværk for energirenovering. FRI's medlemmer deltager i de forskellige grupper, og deltagerne bliver rost for deres viden og engagement. Arbejdet skal munde ud i et katalog over initiativer i slutningen af 2013.

Globalisering

Da Byggeriudvalget i 2012 diskuterede globalisering var udgangspunktet, at tidligere var det at blive international noget, virksomheder kunne tilvælge. I dag er det ikke et valg. Globaliseringen er kommet til os; og det er uanset om rådgiveren er stor eller lille. Internationale virksomheder byder nu også på opgaver i Danmark. Vi ser opgaver blive løst af indiske ingeniører eller

polske håndværkere.

Politisk set betyder det, at FRI mener, at vi i så vidt mulig grad skal bygge vores regler og lovgivning på internationale standarder, og at vi i den tekniske lovgivning skal stille funktionskrav og ikke komponentkrav. Det giver os mulighed for at finde løsninger, der er konkurrencedygtige internationalt.

VærdiByg – win-win og bedre byggeprocesser

VærdiByg er et samarbejde mellem syv af byggeriets organisationer – fra bygherrer over rådgivere til entreprenører og materialeproducenter. Styrken i samarbejdet er, at praktikere sammen med andre praktikere arbejder på at skabe bedre byggeprocesser, lige præcis der hvor det giver værdi for alle parter. I løbet af 2012 har VærdiByg udgivet en række let tilgængelige vejledninger om bl.a. brugerinvolvering, vinterforanstaltninger, ny afleveringsproces og samarbejde.

Digitalisering skal fremme effektiviteten

Cuneco, der i 2010 fik til opgave at udarbejde standarder i forbindelse med digitalt byggeri, fik i 2012 virkelig taget fat på det praktiske arbejde. I FRI har vi hele tiden fokus på, at cunecos resultater skal fremme effektiviteten og den måde byggeriets processer kører. Både i FRI's bestyrelse, Byggeriudvalget og ikke mindst i flere taskforces har cuneco, bips og digitalisering været hovedemne – politisk og teknisk. FRI og FRI's medlemmer bidrager i stor stil både fagligt, politisk og ikke mindst med at skabe reel effektivisering af byggeriet.

Byggefaglig Taskforce – FRI's byggefaglige talerør

FRI's Byggefaglige Taskforce består af en række faglige nøglepersoner med faglige kompetencer inden for fx konstruktion, bygherrerådgivning osv. Den faglige indsigt, som de repræsentanter, danner altid basis for de byggefaglige problemstillinger, FRI stilles over for. Byggefaglig Taskforce i samarbejde med RIVVS og KASER afleverede i 2012 et projektforslag til bips baseret på et behov for at kunne specificere og tydeliggøre ydelser og ansvar i forbindelse med teknikydelser. Teknik bliver til stadighed mere kompleks og mere og mere integreret. Projektet ligger lige nu i bips og delvist i cuneco.

FRI tager fat i de faglige problemer

Byggefaglig Taskforce sørger for substansen i FRI's tekniske holdninger i forhold til byggeriet. Taskforcen har repræsentanter i forskellige fora og arbejdsgrupper. Blandt andet deltager vi i en gruppe for højlagre og er med i følgegruppen for huseftersyn. Byggefaglig Taskforce forestår også hele den tekniske side af FRI's høringssvar. FRI har i 2012 sendt høringssvar om bl.a. elinstallationsrapporter, revision af huseftersynsordningen, energisparepakken i lejeloven – endda i to omgange, tekniske forskrifter for højlagre, to IKT-bekendtgørelser, BR10 og flere andre. På de mere uformelle linjer klæder taskforcen sekretariatet på til at tage dialogen med kommuner om fx byggesagsbehandling.

FRI SYNLIGGØR UDFORDRINGERNE MED DANMARKS INFRASTRUKTUR

I 2012 kunne FRI endnu engang præsentere en State of the Nation-rapport for Danmark. Rapporten beskriver tilstanden af den danske infrastruktur. Rapporten er et forsøg på at gøre en række utroligt komplekse områder mere tilgængelige og synliggøre de udfordringer, der er ved at udbygge og vedligeholde en infrastruktur til en værdi af mange hundrede milliarder kroner.

2012

16

FRI ÅRSBERETNING

Ti udvalgte sektorer

State of the Nation 2012 analyserer ti forskellige sektorer af den danske infrastruktur, herunder jernbaner, havne, lufthavne, veje og broer, kloakker og spildevand, vandforsyning, affald, energiforsyning og offentlige bygninger. Alle sektorer bedømmes ud fra fire forskellige kriterier, der omfatter en karakter af den nuværende tilstand på en skala fra 1 til 5 samt en angivelse af, hvorvidt den allerede planlagte indsats vil betyde en forbedring, en neutral situation eller en forværring af den nuværende tilstand. Derudover bedømmes deres udvikling i perioden fra 2008 til 2012.

Der er behov for en indsats

I rapporten fremgår det, at særligt de kommunale veje og kloakkerne har betydelige vedligeholdelsesmæssige efterslæb. Der er behov for en koncentreret indsats, hvis ikke tilstanden af disse sektorer skal forværres yderligere i fremtiden.

Investeringer nytter

State of the Nation 2012 viser, at der overordnet set er sket en lille forbedring i den generelle infrastruktur siden den sidste rapport i 2008. Rapporten viser dog også, at målrettede investeringer i infrastrukturen rent faktisk nytter noget. Siden 2008 har jernbanerne set et markant løft efter investeringer i en række sporfornyelser og nye anlæg samt en igangværende udskiftning af hele signalsystemet. State of the Nation 2012, der har givet jernbanesektoren en bedre karakter fra 2,5 til 3,5 på en 5-punktskala.

Viden er afgørende

FRI har med State of the Nation ønsket at give et kvalificeret bidrag til den Danske infrastrukturdebat og kan samtidig påpege, hvor afgørende det er, at beslutninger om fremtidens infrastruktur sker på baggrund af så fyldestgørende information som muligt. Med Danmarks ambition om at være et fossilfrit samfund i 2050 er der ikke plads til at træffe beslutninger på et mangelfuldt grundlag. Læs rapporten på www.frinet.dk/stateofthenation2012

BEDRE **INFRASTRUKTUR** KRÆVER NY FINANSIERING

Nu hvor de offentlige anlægsbudgetter skrumper ind, er det en oplagt mulighed at se på alternative finansieringsformer, så Danmark kan forbedre infrastrukturen. Pensionskasser og pengetanke står på spring for at investere i Danmarks infrastruktur. Det vil skabe danske arbejdspladser – og så endda være med til at skabe eksportpotentialer i den rådgivende ingeniørbranche.

Manglende finansiering til fremtidens infrastruktur

Transportministeren har flere gange i 2012 udtalt, at der ikke er midler til at investere i nye infrastrukturprojekter. Senest er det kommet frem, at vejprojekter for over 27 mia. kr. bliver lagt i syltekrukken. Infrastrukturudvalget har derfor arbejdet på at skabe politisk fokus på behovet for yderligere investeringer i infrastruktur og drøfte alternative finansieringsformer. Dette kulminerede bl.a. i en høring i samarbejde med Danske Anlægsentreprenører, hvor ministeren og flere store pensionsselskaber deltog for at drøfte udfordringer og muligheder. I 2013 er der planlagt endnu en høring, denne gang med udgangspunkt i de trafikale udfordringer i og omkring hovedstaden. Det er nødvendigt at tage debatten om alternative løsninger, når projekter med stor samfundsmæssig værdi og forrentning bliver sat i bero.

Det Digitale Anlæg

FRI's infrastrukturudvalg har sammen med resten af anlægsbranchens fremtrædende aktører – Vejdirektoratet, Banedanmark og Danske Anlægsentreprenører i Dansk Byggeri – indledt projektet 'Det Digitale Anlæg', der skal fremtidssikre, digitalisere og ensrette branchens arbejdsmetoder samt gøre samarbejde og byggeprocesser meget lettere. Parterne vil med projektet understøtte brugen af digitale værktøjer og styrke informationsdelingen i alle dele af byggeprocessen. Allerede i 2012 har fire arbejdsgrupper taget hånd om hvert deres kerneområde, og i 2013 forventes de første resultater af deres arbejde at være klar.

Et stærkt hjemmemarked er afgørende for eksporten

Den viden, vi har i Danmark – og som vi skal leve af at eksportere – udvikles i høj grad i den private sektor. Det er derfor bekymrende, at rådgivende ingeniører i stigende grad oplever konkurrence fra den offentlige sektor og en tendens til, at flere opgaver bliver løst inhouse hos de store offentlige bygherrer. Infrastrukturudvalget har løbende arbejdet med denne problemstilling og ønsker, bl.a. gennem tættere kontakt til politikere og bygherrer, at gøre opmærksom på risikoen ved denne udvikling.

KLIMA, KLAGE OG KONKURRENCEUDSÆTTELSE

FRI's fokusområder på energi, miljø og klima omfatter mindre transaktionsomkostninger, aktiv deltagelse på klimatilpasningsområdet, deltagelse i den fremadrettede udvikling for de kommende vandplaners opfyldelse, at bidrage til klima- og energiplanlægning samt at sikre simple udbudsformer fra ordregivere, når det er muligt.

Konsekvens giver gevinst på miljøområdet

Det har længe været et ønske fra FRI's side at få fri adgang til alle miljødata for at sikre udvikling og vækst på miljøområdet. Det lykkedes endelig i 2012 at få overbevist blandt andet Miljøministeriet om, at der var store samfundsmæssige gevinster i at give fri adgang til Kort- og Matrikelstyrelsens data, vandsektorens data og nu også snart de statslige natur- og vandmiljødata fra overvågningsprogrammerne. Med gratis og nem adgang til miljødata opnår FRI's medlemmer en unik mulighed for at skabe innovation, vækst og eksport ved at vise vejen fra dataudnyttelse til gode løsninger.

Konkurrence på energispareindsatsen

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet indgik i november en aftale med net- og distributionselskaberne inden for el, naturgas, fjernvarme og olie, at energispareindsatsen skal fordobles. FRI mener, at det er det rigtige og nødvendige ambitionsniveau, hvis energispareindsatsen skal medvirke til, at visionen om Danmark som CO2-neutral nation i 2050 skal opfyldes.

Et helt centralt afsnit i den nye aftale er, at der skal være særlig fokus på at få en indsats, der er så omkostningseffektiv som muligt. Det er helt i tråd med det brev klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard (R), sendte til FRI tidligere på året, hvor ministeren understreger, at indsatsen skal være effektiv, gennemsigtig og markedsorienteret. Til trods for, at der samfundsøkonomisk er en beviseligt markant gevinst ved at anvende eksterne aktører i langt større omfang end det sker i dag, ser vi det stadig kun i begrænset omfang. Men det positive ved den nye aftale er, at det styrker gennemsigtheden og dermed incitamentet til at sætte energispareindsatsen fri.

Konkurrenceudsættelse

I 2012 tabte FRI klagesagen mod Miljøministeriet om manglende konkurrenceudsættelse af drifts- og dataopgaver, men oplever til gengæld øget konkurrenceudsættelse af ministeriets generelle opgaver. Ministeriet blev ikke kendt pligtig i, at de skulle have udbudt den aktuelle opgave. Til gengæld fik kendelsen sat problematikken på dagsordenen, så vi nu ser, at flere opgaver bliver udbudt.

FRI deltager i klimatilpasningsarbejdet og vandplanarbejdet

FRI ønsker at bidrage med tværfaglige og samfundsmæssigt bedste og billigste løsninger på vandplan- og klimatilpasningsområdet. Med repræsentanter i Referencegruppen for Vandplanlægning og mulig deltagelse i følgegrupper til udvikling af de kommende vandplaner bidrager FRI til gode løsninger i vandplanlægningen.

Guide til klimatilpasning

FRI's dialog med Naturstyrelsens ansvarlige omkring klimatilpasningsemner har sikret, at FRI's Guide om Klimatilpasset Projektering nu ligger på regeringens hjemmeside www.klimatilpasning.dk samt adgang til de data, der sikrer den bedste samfundsmæssige håndtering af klimaforandringerne.

Vandsektorens fremtid omfatter FRI's medlemmer

FRI ønsker samarbejde frem for konkurrence med vandselskaberne. Med en plads i vandsektorens kontaktudvalg og tætte relationer til områdets beslutningstagere bidrager FRI med emner til den kommende evaluering af vandsektorens forhold og heraf følgende lovrevision i 2014. FRI har naturligt fokus på at skabe smarte løsninger sammen med vandselskaberne samt afledt vækst og eksport; men også fokus på at undgå forbrugerfinansieret konkurrenceforvridning. Et tæt samarbejde med DI Miljøafdelingen – samt andre brancherepræsentanter – sikrer gennemtænkte forslag til forbedringer samt maksimal indflydelse på branchens rammevilkår.

SKI ER KOMMET FOR AT BLIVE

Med 70 virksomheder, hvor en del er mindre virksomheder, på SKI-rammeaftaler fordelt i hele landet er missionen til dels lykkedes. Men FRI arbejder stadig hårdt for, at flere firmaer kommer på en SKI-aftale.

Flere medlemmer er kommet på SKI-aftale

SKI's rammeaftaleudbud fylder meget i FRI. Det er naturligt, da der er tale om en indkøbsorganisation, der dækker alle offentlige indkøbere i Danmark og dermed en potentiel omsætning på 2,5 mia. kr. for dem, der kommer på rammeaftalerne. Ydermere løber rammeaftalerne i fire år, og i de år risikerer virksomheder at blive udelukket fra deres sædvanlige markeder.

Flere medlemmer

FRI har i det forløbne år sammen med DANSKE ARK arbejdet for en positiv påvirkning af SKI i forbindelse med 2012's udbud af bygherterådgivning og projekteringsopgaver. Det har været vores mål, at SKI skulle åbne for, at flere af vores medlemmer kunne komme på rammeaftalerne, samt at mindre og mellemstore virksomheder skulle have mulighed for at få ram-

meaftaler. Men sådan som udbudsreglerne er skruet sammen, har det ikke været nemt. Endvidere har det været vigtigt at forsøge at begrænse transaktionsomkostningerne for de bydende.

Opgaver i miniudbud

Missionen er til dels lykkedes. Der er blevet tildelt rammeaftaler på projekteringsopgaverne til 70 firmaer, herunder ni konsortier, hvor en del er mindre virksomheder. Rammeaftalerne er fordelt på tre geografiske områder: Regionerne Sjælland, Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland med syv virksomheder på hver rammeaftale, hvor tildelingen af opgaverne sker i forbindelse med miniudbud. Det lykkedes ikke for SKI at finde en juridisk holdbar løsning til at gennemføre direkte tildeling.

Grund til tilfredshed

Oversigten viser dog, at der er endnu flere mindre virksomheder på disse rammeaftaler. Fordoblingen af antallet af leverandører var, hvad FRI kunne gøre sig håb om at opnå, når vores krav skal konkurrere med indkøbernes krav om landsdækkende aftaler og SKI's behov for stor omsætning på alle aftalerne. Så selv om træerne ikke vokser ind i himlen, er der grund til tilfredshed.

SOM MEDLEM AF FRI...

2012

20

FRI ÅRSBERETNING

Brug dit medlemskab af FRI aktivt. FRI stiller rammerne til rådighed, og du kan bruge dem. Hvis du ikke finder det, du søger, så kontakt os.

Rådgiveransvarsforsikring

Særligt attraktivt for mange virksomheder er FRI's kollektive rådgiveransvarsforsikring. Princippet i forsikringen er, at FRI's medlemmer opnår billigere forsikring ved at bidrage i en fælles pulje. Derfor gør vi også meget for at minimere medlemmernes risiko og informere om, hvordan de værste risici undgås. Som en del af forsikringen kan medlemmerne også trække på en rådgivning om forsikring fra Trygs medarbejdere, såvel inden aftalen underskrives, som når en kunde truer med krav.

Den grønne trekant – uvildig rådgivning

Retten til at bruge FRI's grønne trekant følger med FRI-medlemskabet. FRI's medlemmer kan frit bruge trekanten i deres markedsføring. Trekanten viser medlemskab af FRI – og dermed at virksomheden lever op til FRI's krav til optagelse af medlemmer, herunder uvildig rådgivning på markedsvilkår.

Juridisk rådgivning

Juridisk rådgivning om aftaler og udbud gives til medlemmer, der fx. bliver stillet over for udbudsbetingelser, der virker usaglige eller ikke er i henhold til gældende regler. Det kan også være problemer i forhold til en indgået aftale.

Fortolkningsbidrag – hvad gælder?

FRI's fortolkningsbidrag giver en tolkning af love om fx udbud – og kombinerer det med, hvordan aktuelle domme og kendelser har ført til en praksis. I 2012 er der kommet mange nye fortolkningsbidrag til, fx om anvendelse af CV'er i udbud, indkøb uden annonceringspligt, standstill-perioden og muligheden for at deltage på flere hold i samme udbud.

Vejledninger og paradigmer

Elektroniske håndbøger om aftale-, forsikrings- og foreningsforhold, der giver dig viden og overblik over forhold på de områder, du beskæftiger dig med til daglig.

Vejledninger og paradigmer tæller blandt andet FRI's ydelsesbeskrivelser, ABR 89, Gode Råd om Udbud og partneringaftaler, ansættelsesaftaleparadigme og en lang række andre praktiske værktøjer.

Statistikker, der vedrører branchen

Årlig lønstatistik for rådgivende ingeniørvirksomheder. Statistikken viser gennemsnitslønninger for de grupper af medarbejdere, der er flest af i FRI's medlemsvirksomheder.

Branchestatistikken indeholder nøgletal som overskudsgrad, eksportandel, kundesammensætning etc. blandt FRI's virksomheder.

Andre statistikker omfatter bl.a. et konjunkturbarometer, der to gange om året måler medlemmernes syn på beskæftigelsen i fremtiden.

Nyhedsopdateringer pr. mail ugentligt

FRI Nyhedsmail udsendes som mail ugentligt og giver i en let overskuelig form et overblik over vægtige politiske indsatsområder, udvalgte lovtiltag, aktuelle klager over udbudssager samt afgørelser og høringer. Herudover bringes et udpluk af interessante kursus- og konferenceaktiviteter mv.

Udbudsvagt

FRI's medlemmer ønsker fair behandling ved tilbudsgivning. Efter spørgsmål fra eller dialog med FRI-sekretariatet ser mange ordregivere på, om deres udbudsmateriale er optimalt for at sikre konkurrencen. Ofte – men ikke altid - ændres udbuddene til fordel for såvel ordregiver som tilbudsgivere fra FRI's medlemsskare.

Kurser, seminarer og konferencer

FRI udbyder kurser og seminarer tilrettet de forhold, man som rådgivende ingeniør kommer ud for. Kurserne handler bl.a. om generelle aftalevilkår som ABR 89 eller AB 92.

FRI-YP – netværk for yngre medarbejdere

FRI-Young Professionals er et socialt netværk for yngre medarbejdere på tværs af FRI's virksomheder. Der arrangeres gå-hjem-møder flere gange årligt, både i Øst- og Vestdanmark.

Arrangementerne kombinerer det sociale med det faglige, så deltagerne også får noget med hjem. Arrangementerne er som hovedregel gratis for medlemmer at deltage i.

KURSER I 2012

FRI har i 2012 udbudt en række kurser, bl.a. i FIDIC's White Book, Redbook og Yellow Book. Der har været afholdt kurser i den nye ydelsesbeskrivelse Byggeri og Planlægning 2012. FRI afholdt det årlige rådgiverkursus, der giver overblikket og praktisk tilgang til minimering af risiko i aftaler og forsikring. Også de, der interesserer sig for vinterbyggeri, fik mulighed for at dygtiggøre sig. Endelig blev der afholdt grundkurser i entrepriseret. I alt har 270 medarbejdere dygtiggjort sig i 2012.

KORT NYT

Bedre arbejdsmiljøforhold på byggepladser

FRI har som mål at bidrage til at forbedre arbejdsmiljøforholdene i bygge- og anlægsprojekter. Derfor har FRI og DANSKE ARK i 2012 udgivet en ydelsesbeskrivelse om arbejdsmiljøkoordinering under projektering og i byggefasen gældende for bygge- og anlægsgaver. Målet er, sammen med byggeriets øvrige aktører, at bidrage til at mindske antallet af dødsfald, ulykker og nær-vedulykker og samtidig optimere planlægning og bygbarhed af projekterne.

FRI – YOUNG PROFESSIONALS

tagere. Temaerne ved disse arrangementer har været vidt forskellige; lige fra 'Motivation og Arbejdsglæde' ved Nicolai Moltke-Leth og Risk Management med eksempler direkte fra Ground Zero i New York til byvandring i Aarhus og wakeboarding i Københavns Havn. FRI-YP ser frem til at kunne tilbyde medlemmerne endnu en række spændende arrangementer i 2013.

FRI-YP som led i FRI's strategi

FRI fremlagde sin strategi for 2012-2015 på årsmødet i marts måned. Strategien bygger på anerkendelse, indflydelse og udvikling. FRI-YP vil gerne bidrage til at indfri disse fokusemner, og styregruppen har således arbejdet på en strategi, der supplerer og skal hjælpe til at sikre flere og dygtigere ingeniører til fremtidens udfordringer. Dette er endt ud i to specifikt ikke-initiativer under overskriften 'Skab fremtiden – bliv rådgivende ingeniør', hvor øget kendskab til rådgiverbranchen skal opnås gennem tæt samarbejde med universiteterne samt en brandingkampagne i landsdækkende medier, der skal fortælle 'den gode historie' om arbejdet som rådgiver. Disse to initiativer er allerede skudt i gang, men vil strække sig langt ind i 2013 og formentlig blive en fast del af arbejdet i FRI-YP fremover.

Arbejdet fortsætter

Foruden arbejdet med at implementere FRI-YP's strategi, har styregruppen fokus på en række andre opgaver. Blandt andet er samarbejdet med EFCA og EFCA Young Professionals fortsat varetaget af en repræsentant for Styregruppen, og FRI-YP forudser yderligere synergi mellem det danske og det europæiske YP-netværk i 2013 og fremover. I 2012 blev styregruppen udvidet med en ny virksomhedsrepræsentant, men der ønskes stadig endnu et nyt medlem til at hjælpe med at løfte nuværende og fremtidige opgaver, så FRI-YP fortsat kan skabe værdi for unge rådgivende ingeniører, FRI og branchen som helhed.

FRI's netværk for unge rådgivere, FRI-Young Professionals, kunne i 2012 konstatere en stærk medlemsfremgang samt et stigende antal deltagere ved arrangementerne. Derudover har FRI-YP lanceret en række initiativer, der med udgangspunkt i de unge rådgivere, skal bakke op om FRI's samlede strategi for 2012-2015.

FRI-YP når ud til flere

Med en medlemsfremgang på godt 20 procent i 2012 kan FRI-YP med stor tilfredshed konstatere, at flere får glæde af FRI-YP's arbejde. FRI-YP har afholdt syv arrangementer i løbet af året i henholdsvis København og Aarhus, hvor der generelt har været et stigende antal del-

DI STYRKER FRI'S HOLDNINGER

Ingen er i tvivl om den politiske gennemslagskraft, som DI repræsenterer. Med alle FRI's medlemmer tilknyttet til DI, benytter FRI DI som talerør i mange henseender.

DI giver gennemslagskraft for FRI

Siden 1. januar 2012 har alle FRI-virksomheder været medlem af eller associeret til DI. Dette forhold har yderligere styrket vores indflydelse og mulighed for at sætte dagsordenen i DI. Mest væsentligt er, at det har fokuseret FRI's indsats mod de områder, der er særligt relevante for branchen.

FRI har gennem DI fået en ny mulighed for at skabe gennemslagskraft i forhold til politikere og myndigheder. Samtidig er arbejdet med eksport og internationalisering blevet styrket ved at være blevet flyttet til DI.

DI Videnrådgiverne

I 2011 har DI Videnrådgiverne arbejdet med en række for FRI relevante dagsordner. DI Videnrådgiverne har især haft fokus på transaktionsomkostninger, forretningsudvikling i videnrådgivervirksomheder og SKI-aftaler med særlig fokus på managementområdet. DI

Videnrådgiverne udgør dermed et supplerende talerør for branchen. Samtidig styrker DI Videnrådgiverne FRI's dagsordner internt i DI og skaber udadtil øget synlighed af de problemstillinger, som ikke kun FRI's medlemskreds oplever, men også alle andre virksomheder, der lever af professionel videnbaseret rådgivning.

I DI Videnrådgiverne er medlemmernes primære forretningsområde professionel rådgivning fra advokat til kommunikationsvirksomheder og naturligvis rådgivende ingeniører.

I 2013 indføres særskilt kontingent til DI Videnrådgiverne.

Byggepolitisk Specialudvalg

DI har etableret et byggepolitisk specialudvalg på linje med de udvalg, man har om fx sundhed og energi. Målet for udvalget er at koordinere de fælles holdninger, som DI skal indtage til byggepolitikken. FRI indgår sammen med DI Byg.

KORT NYT

Indflydelse gennem DI på Trængselskommissionen

FRI er ikke repræsenteret i regeringens Trængselskommission, men det er DI. Og gennem DI kan FRI øve en væsentlig indflydelse på arbejdet. Det gør vi, ved at FRI's medlemmer og FRI's sekretariat aktivt bidrager til at drøfte Trængselskommissionens arbejde med de relevante medarbejdere i DI Transport. På den måde får vi en ny mulighed for at øve indflydelse på vores rammevilkår, som vi ikke har haft tidligere.

INTERNATIONALE AKTIVITETER

FRI's Internationale Markedsudvalg har fokus på gode konkurrencevilkår på det globale marked. FRI's største udfordring er udbuds- og kontraktforhold – ikke mindst på donorområdet. På den internationale scene er der også tegn på tættere samarbejde mellem FRI's internationale og europæiske organisationer, henholdsvis FIDIC og EFCA.

Indflydelse på donorområdets rammevilkår

FRI's Internationale Markedsudvalg har gennem sine aktiviteter sikret indflydelse på sektorens rammevilkår og udbudsforhold som følge af kompetente indmeldinger til beslutningstagerne. Dette gælder nationalt over for Udenrigsministeriet og DANIDA, og det gælder internationalt omkring revisionen af kontraktforhold i EU. Begge dele er foregået i tæt dialog med EU's ansvarlige på donorområdet og i en koordineret indsats med EFCA.

§ 33A bevaret

På den hjemlige bane har et stort lobbyarbejde, sammen med DI og andre, sikret, at Ligningslovens § 33A fortsat eksisterer. Dermed er Danmarks konkurrenceevne sikret i udlandet, når FRI-virksomheders medarbejdere er på længerevarende opgaver i udlandet. Men også høringer og møder med Udenrigsministeriet har sikret FRI indflydelse på den overordnede strategi for udviklingsbistand fra Danmark.

Udenlandske delegationer

På den globale bane har FRI været aktiv deltager i møder med andre landes repræsentanter, der besøger eller modtager delegationer fra Danmark. FRI's virksomheder kan fortælle nyt om smart cities, cleantech, green growth og mange andre aktiviteter – emner som Danmark er langt fremme med.

EFCA og FIDIC i tættere samarbejde

Det står mere og mere klart, at der vil ske en form for sammenlægning af EFCA og FIDIC, således at EFCA's nuværende status som FIDIC's repræsentant i Europa bliver til en reel fusion. Seneste initiativ i denne retning er, at EFCA's Professional Liability Committee nu er lagt ind under FIDIC's Liability and Risk Management Committee. FRI tilslutter sig det tætte samarbejde mellem de internationale organisationer, for så vidt som det medfører en optimering af organisationernes arbejde, samtidig med at indflydelsen i EU bevares.

KORT NYT

Revisionen af Udbudsdirektivet

2012 har været præget af revisionen af EU's udbudsdirektiver. FRI har i tæt samarbejde med såvel DI som EFCA arbejdet for at påvirke parlamentarikere og kommissionen, med henblik på at opnå den proklamerede forenkling af udbudsreglerne. Dette kan ske bl.a. ved at indføre et udbudspas, der indeholder de basale oplysninger, som udbyderne som hovedregel anmoder om i forbindelse med prækvalifikation, herunder acceptere tro og love-erklæringer. FRI har sammen med DI Videnrådgiverne udarbejdet en række anbefalinger vedrørende revisionen, som fortsat markedsføres over for relevante EU-parlamentarikere. Anbefalingerne er helt i tråd med EFCA's holdninger.

Bestyrelse og sekretariat

Bestyrelsens sammensætning efter generalforsamling i 2012

Formand

Peter Hostrup Rasmussen, COWI A/S

1. næstformand

Robert Arpe, Rambøll Danmark A/S

2. næstformand

Niels Lerbech Sørensen, HUNDSBÆK & HENRIKSEN A/S

Jesper Nybo Andersen, Orbicon A/S

Finn Moe Bojsen, INGENIØR'NE A/S

Tomas Henneby, Henneby Nielsen A/S

Henrik Klinge, ALECTIA A/S

Søren Larsen, Grontmij A/S

Eva Rindom, Atkins Danmark A/S

Mads Søndergaard, NIRAS A/S

Birgit Øllgaard, Øllgaard A/S

Sekretariatet

Henrik Garver, adm. direktør

Ulla Sassarsson, vicedirektør, sekretær for formandskab og bestyrelse,
sekretær for Aftaleudvalg, forsikringsforhold, udbuds- og entrepriseret
sekretær for Rets- og Responsumudvalget

Preben Boock, sekretær for Energi-, Miljø- og Klimaudvalget samt
Internationalt markedsudvalg, arbejdsmiljø

Inge Ebbensgaard, sekretær for Byggeriudvalget,
medlemsinformation, ansættelsesret, hjemmeside, nyhedsbreve

David Meyer, sekretær for Infrastrukturudvalget, analyser og uddannelse

Nina Lusty, pressechef (Fratrædt 1. august 2012)

Lars Flindt Pedersen, pressechef (Tiltrædt 1. oktober 2012)

Winnie Toft, sekretær, medlemsadministration

Hanne Sattrup, sekretær (Fratrædt 1. december 2012)

Christoffer Fuglsang, studentermedhjælp

Lene Rosengaard, studentermedhjælp

Nana Maria Tengmark, studentermedhjælp

FRI publikation 2013/1

FORENINGEN AF RÅDGIVENDE INGENIØRER, FRI
Sundkrogskaj 20
2100 København Ø
T: 35 25 37 37
F: 35 25 37 38
E: fri@frinet.dk
W: www.frinet.dk